

Ettevõtete rohepööre, uuenduslike ja ressursitõhusate tehnoloogiate kasutuselevõtu programm, ettevõtete ressursitõhusus

Rohepöörde elluviimiseks on vaja Eestil muutuda nüüdisaegseks, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks ei ole enam kasvuhoonegaaside netoheidet ning majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud. See toob mitmeid väljakutseid, kuid loob ka võimalusi.

Põlevkivi kasutamine viib Eesti negatiivses mõttes ELi juhtriikide hulka. Eesti majanduse kasvuhoonegaaside heitkogus ühe SKP euro kohta on ELi keskmisega võrreldes ligi kaks korda suurem.

Suur mure on ka jäätmetega, mille teke võrreldes 2000. aastaga on Eestis enam kui kahekordistunud. Me ei suuda viia ressursse ringlusesse - Eesti ressursitootlikkus on ELi üks madalamaid.

Vaatamata piisavate ressursside olemasolule on Eesti põllumajandussektori tootlikkus langenud ELi keskmisest näitajast allapoole. Suur osa põllumajandustoodetest eksporditakse töötlemata kujul.

Eesti ettevõtete teadus- ja arendustegevuse kulutuste osakaal SKPs (2018. aastal 0,59%) jääb tunduvalt alla ELi keskmise (1,45%). Vaatamata Eesti teaduse kõrgele tasemele, sünnib meil vähe ühiskonnale ja majandusele olulisi uusi teadmispõhiseid lahendusi. Eesti ekspordis domineerivad tööjõumahukad valdkonnad, mis on üha süveneva palgasurve tõttu tugeva löögi all.

Rohepöörde ellurakendamine läbi teadus- ja arendustegevuse: innovatsioonivõimekuse kasvatamine, ressursitõhususe kasv, uute ärimudelite kasutuselevõtt, bioressursside täiendav ja kestlik väärindamine.

Kapitalivoogude suunamine rohefondi kaudu kapitaliturule ja ettevõtluskeskkonna arendamisse loob baasi tehnoloogilisteks hüpeteks ja konkurentsivõime kasvuks. Ühtlasi panustatakse sellega ühiskondlikku rohepöördesse ning kogu „Eesti 2035“ eesmärkidesse laiemalt.

- **Uuenduslike ja ressursitõhusate rohetehnoloogiate kasutuselevõtt** – Investeeringu eesmärk on soodustada teadusmahuka ettevõtluse, ettevõtete konkurentsivõime ja innovatsioonivõimekuse kasvu ning kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste eksporti. Investeeringu abil toetatakse ettevõtete ressursitõhususe, sh energiatõhususe, suurendamist ja iduettevõtluse ökosüsteemi arendamist.
- **Tootmisettevõtete ärimudeli toetus** - Investeeringuga toetatakse ettevõtetel oma sihtturu jaoks vajalike kinnituste ning sertifikaatide saamist ja ettevõtete ning protsesside vastavusse viimist valdkondlike standardite ja nõuetega.
- **Bioressursside väärimine** - investeeringuid tootmistehnoloogia uuendamisse, tootearendusse ja bioressursside väärimisse ning uuenduslike ressursitõhusate ja kõrge lisandväärtusega toodete väljatootamisse.
- **Rohefond** - Rohefond on osa laiemast rohetehnoloogia investeerimisprogrammist, millega pakutakse riikliku fondivalitseja SmartCap kaudu ettevõtetele omakapitali investeeringuid läbi eraturu riskikapitalifondide ja vajadusel ka otseinvesteeringuna.

Peamine arutelu eesmärk: Kas planeeritud sekkumised loovad kõik vajalikud eeldused rohetehnoloogia ja -ettevõtluse kiireks arenguks järgmistel aastatel ning toetavad ettevõtteid rohepöörde elluviimisel?

Arutelu valdkonnad:

Uuenduslikud rohetehnoloogiad – eesmärk on luua raamistik, mis toetab heade ideede esile tõusmist, nende arendamist ja eksporti. Arutelu käigus peaks selguma, milliseid asju peab selle raamistiku arendamisel kindlasti tähele panema.

Rohefond – eesmärk on luua kapitali pakkumine, et suunata rohkem erainvesteeringuid rohetehnoloogia ettevõtetesse. Arutelu käigus peaks selguma, milliseid riske näeb erasektor rohetehnoloogiatesse investeerimisel ja kuidas neid maandada.

Uuenduslike rohetehnoloogiate kasutuselevõtt:

- Millised riigipoolsed sekkumised on hädavajalikud, et edendada rohepöoret ettevõtetes?
- Kuidas tagada, et korraldatavatel ideekorjetel on võimalikult suur mõju?
- Millistele valdkondadele oleks ideekorjetel vaja kõige enam keskenduda?
- Millist riigipoolset toetust vajavad arenguprogrammid kõige enam?
- Millised on tegevused, mida hetkel RRF ja SF21+ plaanid ette ei näe, kuid vajavad ettevõtete rohepöörde toimumiseks rohkem riigipoolset tuge?

Rohefond:

- Milline saab olla erasektori roll rohetehnoloogia iduettevõtete toetamisel?
- Kuidas tagada erainvestorite piisav huvi pika arendustsükliliga rohetehnoloogia fondidesse investeerimisel?

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid
rahastatud
EL NextGenerationEU
poolt

